

ROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Poslano iz Trsta)
AMNESTIRANJE. — Zadnji takimenovani izpuščeni iz tisočih zapornikov so iz ljubljanskih zaporov izpuščeni. Od teh jih je danes vsaj nekaj sto izšlo na svobodo. Nekateri so izginili, da bi se jim bilo dobro, da bi pa odšli na prihodnje življenje.

IZRTVI Z VRHNIKE. — Izrtvi komunističnega nasilja v ljubljanskih ječinah in nadprijateljih Vinko Premk, iz pridelnih delavcev v katoliških organizacijah na Vrhniki, letni javni notar Anton Križ, starosta vrhniškega občinskega sveta.

POSILNICA ZA ZAŠČITO NARODNE KASTI. — Posilnica za zaščito narodne kasti so po poročilih ljubljanskih listov ukinjena. Vse zaplemba premoženja se vedno nadaljuje. V začetku septembra območnega ljubljanskega veščaka Jurija Verovška na 5 letno dobo, njegovo sestro Marijo na 5 let, njegovo brata Jožeta Verovška na 15 let prisilnega dela, kar seveda tudi celotno premoženje, kar je to itak naravno.

URADNISTVO V LJUBLJANI. — Nova vlada je vrnila v Ljubljani seja višjih funkcionarjev komunistične partije. Na seji so dovolili čisti komunistični partiji dva milijona podpora. Hoteli so še več, da je minister Reblar izjavil, da nima toliko denarja na razpolago za propagando. Vse da se porabi za propagando na Primorskem in v inozemstvu.

Na Nemškem so obesili 5 nacijev za umor ameriških letalcev

Bruchsal, Nemčija. — V soboto so obesili na dvorišču jetnišnice v tem mestu pet nacijev, ki so lanskega avgusta ubili šest ameriških letalcev, ki so se morali spustiti na tla s pokvarjenega bombnika.

Imena štirih ameriških letalcev so znana, namreč: John H. Sekul, William A. Dumont, Thos. D. Williams in Elmore Austin. Imena ostalih dveh še niso znana.

Pet nacijev, ki so bili obešeni za umor teh letalcev so: Johannes Siepel, Joseph Hartgen, Johann Oppen, Philip Gutlich in Friedrich Wust.

Letalce so gnali skozi vas Russeheim, ko so padli po njih valčanih in jih pobili kot pse. Prvi je šel na vislice 66 kmet Siepel, ki je izjavil: "Jaz nisem storil ničesar; videl pa sem, kako so drugi metali kamenje v Amerikance."

Nimitz je zadržal govoril Pearl Harbor. — Admiral Nimitz je govoril marinarom ob priliki proslave 170. letnice obstoja kora marinov. Ob tej priliki je izjavil, da govori zadnjič v imenu bojne mornarice na Pacifiku. Več ni povedal.

Tedenski koledar za racioniranje

Sirovo maslo, mast, ribje konzerve. — Rdeče znamke 1-1 ter zelene znamke N-8 so v veljavi zdaj. F-1 do 30. novembra.

Znamka 38 je veljavna do 31. decembra. Kuponi za racioniranje so veljavni samo do četrtega še.

Kdor bi rad kupil nova avta kolesa, mora dati sedanjega. Kolesa komercialnih vozil pa morajo biti na vsakih 6 mesecev ali na vsakih 5,000 milj, kar

Tajnost atomske bombe naj se odkrije vsem našim zaveznikom

Na Daljnem vzhodu še vedno grme težke topovske baterije

Batavija. — Angleške čete so napadle pristanišče Soerabaja na Javi in sicer z morja, zraka in kopnega. Na tisoče upornih domačinov je bilo ubitih in prištanišče skoro razdejano. Eno tretjino mesta že obvladujejo angleške čete, drugo se še upirajo uporni Indonezi, ki zahtevajo neodvisnost Jave.

Sanghaj, Kitajska. — Poročilo iz Tientsina trdi, da so se japonske čete pridružile kitajskim komunistom pri Tangšanu. Kitajske vladne čete se koncentrirajo v 24 vaseh severno od Tientsina.

Ob starodavnem kitajskem zidu na jugu grme topovi in reglajo strojnice, kjer divizije komunistov branijo vladnim četam pohod v bogato Mandžurijo. Rusi se umicejo iz Mandžurije, katero bi zdaj rade zasedle vladne in komunistične čete.

Iz raznih naselbin

Milwaukee. — Družina Anton Strukel je bila uradno obveščena, da je njen sin T/Sgt. Joseph F. Strukel po vojni oblasti proglašen za mrtvega. Prvotno je bil proglašen kot pogrešan. On je služil na bombniku B-17 in svoj zadnji polet napravil 22. febr. 1944 v Nemčijo. Nad Aachenom je njegovo letalo eksplodiralo v zraku in od posadke se je rešil le en član. Ta je prišel v nemško ujetništvo in potem povedal, da so bili vsi ostali ubiti. — Pri družini Vincent Saffran so se zglasile rojenice in pustile sinčka.

AMERIŠKA DOMOVINA ZBIRA PRISPEVKE ZA BEGUNCE

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

E. 93. St., vogal St. Catherine Ave.

Jimmy Perlin sin poznane družine Mr. in Mrs. Matt Perlin iz 1970 E. 221. St. Euclid, je bil te dni povišan v sarženta. Nahaja se že od septembra na otoku Saipan. Domov je pisal, da je srečal na ladji tje grede rojaka Johna Mlakarja iz Clevelanda. Njegov naslov je zdaj: Sgt. Jim Perlin, 35243371, Hq. Co. 1412 Engr. Base Depot, APO 244, c/o Postmaster San Francisco, Calif.

James Nousek, sin Mr. in Mrs. J. Nousek iz 5705 Bonna Ave., ki je bil nedavno častno odpuščen iz mornarice, se je zdaj vpisal na John Carroll univerzo. Že prej je potoval po univerzi, dokler ni vojna prekinila njegove študije.

Iz armade je bil častno odpuščen John F. Tercek, 15621 Holmes Ave. Vsega skupaj je služil 39 mesecev, od teh je bil 23 mesecev v Perziji.

Cptn. John J. Folin, zdravnik in kirurg, se je vrnil k svoji družini na 3364 E. 93. St. Služil je v armadi 3 leta in 5 mesecev. Zadnji dve leti vojne je bil na evropskih frontah.

Zdaj bo imel zdravniški urad z dr. H. G. McCarty-em na 3454

ZENSKE SO HUDE, KER JIM LAUSCHE NE DA DEL

Columbus, O. — Voditeljice obiških demokratičnega zbora tukaj ter pri tem ostro napadale guvernerja Lauschea, ker ne da demokratizacij dovolj državnih služb.

Zlasti so ostro protestirale, ker je guverner imenoval v državni kontrolni odbor za žganje republikanko Mrs. Maude McQuate. Zenske demokratičnice so sprejele resolucijo v kateri zahtevajo priznanje od državne administracije.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni za slovenske begunce sledeči denarni prispevki: neimenovan \$10, neimenovana \$5, Mrs. Emma C. Yanesh iz Rittman, O. \$3, Mrs. Mary Shemrov iz Barbertona \$2, Mrs. Frank Anzek, Fairport, O. \$1.

Iskrena hvala vsem skupaj za to pomoč slovenskim revežem, ki so tako zelo potrebni naše pomoči.

Zed. države priznajo albansko vlado

Washington. — Državni oddelek je obvestil sedanjo albansko vlado, da bo začel z uradnimi diplomatskimi posli s to državo, ako albanska vlada garantira svobodno volitve in če Albanija potrdi vse obstoječe pogodbe z Zed. državami.

Državni oddelek pravi, da sta Anglija in Rusija poslali Albaniji slično obvestilo. Ameriški državni urad tudi zahteva, da dovoli Albanija prost vstop ameriškim častniškarskim poročevalcem.

Armada in mornarica bi radi imeli najmanj 20 baz po raznih krajih Atlantika. Nekaj jih že imajo najetih od Anglije v zameno za izročitev rušilcev. Ameriški generalni štab sili državni oddelek naj naglo dovrši pogajanja, da se morejo na teh bazah postaviti vojaške naprave v varstvo Zed. držav.

Parnik Europa na prvi vožnji vzhodno

New York. — Bivši parnik Europa, nekaj ponos nemške flotile, je odplul iz New Yorka proti Angliji, da bo naložil ameriške čete. To je prva vožnja tega parnika iz Amerike, odkar je last Zed. držav.

Velika transakcija v jeklarski industriji

Youngstown, Pa. — Sharon Steel Co. je kupila Carnegie Illinois Steel Co. v Farrell, Pa. Kupne listine bodo stopile v veljavo o polnoči 16. dec. Jeklarja v Farrellu zaposluje okrog 1,200 delavcev.

KORPORAL IMA ZDAJ ČISTO DRUGO MNENJE O AMERIŠKIH GENERALIH

Fort Benning, Ga. — Korporal George Schultz je imel sitnosti s svojim avtom, ki se mu je ustavljal sredi ceste. Stal je ob avtu in dajal z roko znamenje mimo švigajočim avtom za pomoč. Pa kdo se bo zmenil za ubogega korporala!

No, končno se pa le ustavi lepo zbilskan avto. Korporal se je skoro kesal, da je ta avto ustavil, ker iz njega je stopil sam brigadni general Ogden J. Ross, čez generale.

Tako svetuje angleški premier Attlee, ki pa zahteva, da Rusija in Francija položita poprej vse svoje karte na mizo.

Washington. — Angleški ministrski predsednik Clement Attlee je stavil predsedniku Trumanu predlog, da se tajnost atomske bombe izroči vsem združenim narodom pod pogojem, da Rusija in Francija v polnem sodelujeta z organizacijo združenih narodov. Nadaljni pogoj tega je pa tudi to, se poroča iz zanesljivih virov, da Rusija in Francija izročita vse svoje vojaške tajnosti tej organizaciji.

Vse te vojaške tajnosti naj bi bile pod nadzorstvom organizacije združenih narodov. To se pravi, da bi bilo vse orožje, torej tudi atomska bomba, internacionalizirano.

Predno bi se pa to izvršilo, bi se zahtevalo od Rusije, da bi predložila koncilu združenih narodov vso svojo listo zahtev po ozemlju v Evropi in Aziji. Vršil bi se sestanek velikih treh, na katerem bi se razpravljalo o teh zahtevah Rusije. Ako bi se uvidelo, da se tem zahtevam Rusije lahko ugoditi, bi se jih dovolilo pod pogojem, da se Rusija na celi črti pridruži organizaciji združenih narodov.

Ako bi se pa ugotovilo, da se zahtevam Rusije ne more ugoditi, bi ostala tajnost atomske bombe v rokah Zed. držav, Anglije in Kanade do nadaljnjega.

Ta predlog angleškega premierja je bil izročen na sestanku med predsednikom Trumanom, premierjem Attleejem in kanadskim premierjem Kingom. Na tem sestanku so razpravljali tudi bilijon dolarsko posojilo Angliji, naselitev židov v Palestini ter okupacijo zaveznikov v Evropi in Aziji.

Ta predlog angleškega premierja gleda atomske bombe smatrajo nekateri kot poskus, da se ublaži odnošaje med Ameriko in Anglijo na eni, ter Rusijo na drugi strani. Smatra se, da zve Rusija z nezaupanjem in morda tudi s strahom na svoja zapadna zaveznika največ radi tega, ker imata v rokah to strahovito orožje — atomsko bombo.

Truman je podpisal manjše davke

Washington. — Predsednik Truman je podpisal postavko, ki bo leta 1946 znižala dohodninske davke davkoplačevalcem za \$5,920,000,000. To je prvi predsednik v 16 letih, ki je podpisal manjšo davčno mero. Zadnje znižanje je podpisal predsednik Hoover leta 1929.

NE POZARIMO NA TISOČE NAŠIH BEGUNCEV V TUJNI

Fort Benning, Ga. — Korporal George Schultz je imel sitnosti s svojim avtom, ki se mu je ustavljal sredi ceste. Stal je ob avtu in dajal z roko znamenje mimo švigajočim avtom za pomoč. Pa kdo se bo zmenil za ubogega korporala!

Truman je podpisal manjše davke

Washington. — Predsednik Truman je podpisal postavko, ki bo leta 1946 znižala dohodninske davke davkoplačevalcem za \$5,920,000,000. To je prvi predsednik v 16 letih, ki je podpisal manjšo davčno mero. Zadnje znižanje je podpisal predsednik Hoover leta 1929.

NE POZARIMO NA TISOČE NAŠIH BEGUNCEV V TUJNI

Fort Benning, Ga. — Korporal George Schultz je imel sitnosti s svojim avtom, ki se mu je ustavljal sredi ceste. Stal je ob avtu in dajal z roko znamenje mimo švigajočim avtom za pomoč. Pa kdo se bo zmenil za ubogega korporala!

KORPORAL IMA ZDAJ ČISTO DRUGO MNENJE O AMERIŠKIH GENERALIH

Fort Benning, Ga. — Korporal George Schultz je imel sitnosti s svojim avtom, ki se mu je ustavljal sredi ceste. Stal je ob avtu in dajal z roko znamenje mimo švigajočim avtom za pomoč. Pa kdo se bo zmenil za ubogega korporala!

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Iz Kalifornije. — Iz Oaklanda so se peljale v letovišče Santa Cruz, 85 milj daleč, sledeče Clevelandčanke: Mrs. Anica Franks, A. Terbovec, Jeanette Sterle, Olga Westlund in Irma Kalan, ki pošilja jo znanec v Clevelandu najlepše pozdrave.

Seja podružnic SMZ. — V nedeljo 18. nov. bo sestanek glavnih in podružničnih uradnikov vseh clevelandskih podružnic Slovenske moške zveze. Sestanek bo v SND na St. Clair Ave. ob 1:30 popoldne.

Že četrtič izvoljen. — Splošno poznani slovenski farmer Matt Hribar je bil v zadnjih 10 letih že četrtič izvoljen v občinski odbor v Leroy vasi pri Painesville. Izmed štirih kandidatov je dobil Mr. Hribar največ glasov. Čestitamo!

Tatvina v hiši. — Mrs. Margaret Tomec, 3437 W. 45. St. je sporočila policiji, da je bilo vlomljeno v njeno stanovanje v njeni odsotnosti. Roparji so donesli za \$1,000 v gotovini, štiri prstane in eno uro.

Vabilo na sejo. — Podružnica št. 15 SZZ ima sejo jutri zvečer ob 7:30 v navadnih prostorih. Članice naj se udeležijo v velikem številu.

Pogreb Angele Baznik. — Jutri ob devetih dopoldne bo pogreb Angele Baznik iz Zakrajškovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo. Starši pokojne, Jerry in Mary Marsich, ki so doma iz Sodražice, so prišli iz Chisholma, Minn. na pogreb hčere.

Maša zadušnica. — Jutri ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Vincenta Shenka.

K molitvi. — Članice društva Jutranja zvezda št. 137 ABZ naj pridejo nocoj ob 8:30 v Zakrajškov pogrebni zavod, da izkažejo zadnjo čast in se poslovo od pokojne sestre Angele Baznik, jutri naj se pa po možnosti udeležijo pogreba.

Lepa slavnost SDZ

Včerajšnja slavnost SDZ ob priliki praznovanja 35 letnice obstoja, je zelo lepo izpadla. Avditorij SND je bil nabit poln. Program, ki sta ga izvrstno vodila Joško Penko in Frank Surtz je bil izborn in zelo všeč posetnikom.

Zupan zaprižen

Danes ob enajstih dopoldne bo položil prisego zupan Tom A. Burke, ki je bil izvoljen v torek. Drugače bo pa mestna hiša danes zaprta radi postavnega praznika.

Že drugi teden

V Lower Mall gledišču na 310 Superior Ave. kažejo že drugi teden rusko sliko "Girl No. 217." V tej sliki se pokaže vsa brutalnost nemških nacijev, ki so na debelo morili slovanske narode v tej vojni.

Rop v stanovanju

Vlomilci so prišli v stanovanje Mrs. Rose Tekavec, 882 E. 185. St., ter odnesli gotovine za \$800. Pri stranskem oknu so pristavili lestvo ter prišli v stanovanje.

NAM JE TUKAJ DOBRO. ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI-MO NA BEGUNCE

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 6628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnicah: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.

Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 264 Mon., Nov. 12, 1945

Odpri srce, odpri roke...

"Duhovniki ven iz zakristije!"

Tako je, sem slišal že v zgodnji mladosti, zaklical v svet pa pež Leon XIII.

Ven iz zakristije! Kam pa naj gredo? Hotel je reči, naj skrbje za to, da se krščanski nauki ne bodo samo oznanjali v cerkvah, ampak da se bodo uveljavili v vsem JAVNEM življenju krščanskih ljudi.

Evangeljske resnice niso samo za to, da jih kdo posluša v cerkvi, potem pa gre in se ravna po modrosti sveta, ki je skoraj zmerom v velikem nasprotju s tem, kar uči katekizem.

Zakaj slišimo tako pogosto očitek od nasprotnikov, da krščanstvo v dobi dveh tisoč let ni sveta nič izboljšalo? Zakaj pravijo mnogi, da je svet danes v marsičem še na slabšem, kot je bil pred Kristusom?

Veliki katoliški učenjak in pisatelj Chesterton je na vse to odgovoril z besedami: Če krščanstvo ni uspelo, da bi svet izboljšalo, je to radi tega, ker svet krščanstva še nikoli ni vzel — zares!

"Duhovniki ven iz zakristije!"

V tistih časih so trdili — tudi mnogi katoličani so to trdili — da so duhovniki preleni za delo med svetom. Samo na to čakajo, so dejali, da bo kdo k njim prišel. Kristus pa ni samo na to čakal, ampak je šel sam med ljudi, pa magari so ga ljudje nazadnje — križali.

Svet in njegove navade se pa spreminjajo.

Ali nismo pred nekaj tedni brali v nekem uvodniku Ameriške Domovine, da pravijo partizani na Slovenskem:

"Duhovnik naj se umakne iz vse javnosti in naj skrbi samo za vero. In vera naj se ogiblje vsake besede v javnem življenju, pa naj govori samo o nebesih. ... In skrbi samo za nebesa?"

Tako nekako se je tam bralo. In seveda se spet najdejo tudi katoličani, ki pravijo: To se lepo sliši! To je prav! Kaj se bo duhovnik vtikal v javne zadeve, morda celo v — politiko. ... To ni za njegov stan in za njegov poklic.

Poglejte no, kako so partizani nekaterim "katoličanom" odpri oči. ... Partizani bodo vero "očistili politične navlake" ... Ha, ha!

Pozablja pa ti "katoličani," da so se partizani po lastnih izjavah tri leta trudili, da bi pridobili slovenske duhovnike za Osvobodilno Fronto, to je za — partizansko politiko! Saj zdaj sam Tito priznava, da je bila Osvobodilna Fronta že od leta 1941 POLITIČNA ORGANIZACIJA!

In če se je res našel kak duhovnik, ki je potegnil s partizansko politiko, se partizani niso prav nič pohujšali nad njim, ako je pozabil na samo skrb za nebesa. Prav zadovoljni so bili in so še dandanes, ako kak "tak duhovnik" stoji v ospredju partizanske politike in udriha po svojem škofu, ki je RES v prvi vrsti skrbel za NEBESA in za izveličanje izročnih mu duš.

O, prav dobrodošel je partizanom duhovnik v politiki, samo da se vmešava v NJIHOVO politiko! Ne daj pa Bog, da bi se kak duhovnik vmešaval v politiko, ki ni politika, ampak samo Kristusova zahteva, da krščanstvo ne velja samo za cerkev, ampak za VSE JAVNO ŽIVLJENJE KATOLIČANOV!

Kakor hitro izreče besede: JAVNO ŽIVLJENJE, si prav za prav že v politiki. Skrb za JAVNI BLAGOR, skrb za pravo uredbo javnega življenja —

to je politika. Vsaj tak pomen je imela sprva. Čemu naj bi se njen prvotni pomen tako spremenil? Dandanes se ljudem zdi, da je politika nič drugega ko prerivanje za korita in izpodirvanje za stolčke. In v taki "politiki" nihče ne vidi rad — duhovnika! In sploh nobenega krščanskega človeka ne!

No, če je to politika, potem ne vem, zakaj naj bi sploh kdo smel politizirati. Zakaj bi potem smeli politizirati partizani? Ali ne trdite, da so partizani tudi ljudje, pa v očeh nekaterih med nami prav izvrstni ljudje, ljudje z nekakimi krasnimi načeli, visokimi ideali, s črtno globoko pravičnostjo. ... Če je politika res nekaj grdega samo na sebi, zakaj pa ne odganjate iz politike tudi partizanov? Zakaj samo krščanske ljudi, katoličane in njihove duhovnike? Ali ni umazanost tudi za partizane umazana

Ko je bil dr. Janez Evangelist Krek leta 1897 prvič izvoljen za poslanca, se je svojim volilcem zahvalil z naslednjimi besedami:

"Izvolili ste me za državnega poslanca. Kolikor je volilna borba pripomogla, da je **krščanska ideja** zmaga liberala in socialdemokracijo, in kolikor ste se ravno ob moji osebi združili krščansko misleči ljudje in podrl **nasprotna načela**, vas najsrčneje zahvaljujem. Zlasti vas, junaški ljubljanski volilci. ... Želim, da bi mogli res mnogo delati, pa tudi **trpeti** za krščansko - socialno idejo in ž njo za **blago našega ljudstva**. V zaupanju na božjo pomoč in opri na **krščansko organizacijo delovnih stanov** nastopam svoj **težki posel**. Vas, ki ste s svojo volitvijo pokazali svoje neustrašno prepričanje, pa prosim, da vztrajate v boju za naša **sveta načela**, dokler popolnoma ne zmaga **v vsem JAVNEM ŽIVLJENJU**. Bog blagoslovi Vaše in moje delo! — Ljubljana, 10. sušca 1897. — Dr. Janez Ev. Krek."

Kdor bi rad vedel, če namreč res še ne ve, kaj je POLITIKA, naj se to Krekovo zahvalo nauči na pamet in naj si zlasti zapomni one besede, ki sem jih podčrtal.

In če kdo misli, da ZGOLJ SKRB ZA NEBESA nikakor ne gre skupaj s TAKO politiko, (Dajte na 3 strani)

Kdo še danes ne velja za izdajalca?

Da, kdo po sedanjih logikah nekaterih, seveda, ne velja dandanes za izdajalca?

Kratek odgovor na to bi bil, da samo tisti ne velja za izdajalca, ki je ves, z dušo in telesom za komunizem in je komunist. Tako daleč smo torej v sedanjih in čudnih časih prišli, da je bolj na mestu vprašanje, kdo ni, kakor pa kdo je izdajalec.

Prav vsakemu je znano, da so Nemci naš ubogi narod v starem kraju prav zločinsko in roparsko napadli, ga zaslužili in strahovali, da mu je od njih strani pretil pogin, če bi se jim upiral. Saj vemo, da je bil nasproti njemu brez moči, da ni kazalo, drugače kot začasno se udati in potrpeti, da se položaj izboljša, da se na ta način ljudem vsaj ohrani življenje in njihova odporna moč za pozneje, ko bo moč roparskega okupatorja premagana, slovenska pa okrepljena in s zavezniško združena, ki bo končno gotovo slavila zmago in uživala sado-

ve iste. Čemu torej zapravljam svoje moči brez potrebe in v brezupnem boju žrtvovati svoje življenje in dajati s tem sovražni-

ku povod, da narod izreče in deželo opustoši? Kaj bi pač potem pomagala zmaga in kaj bi pomenila za slovenski narod, če bi pa istega več ne bilo ali bi vsaj po večini spal v grobeh smrtno spanje? Kaj bi pomenila zavezniška zmaga za Slovenijo, če bi pa njenih prebivalcev več ne bilo, ki naj bi na svobodni zemlji obnovili novo življenje.

Vsi trezni in pametni elementi med Slovenci so imeli to pred oči in se niso okupatorjem direktno uprli, kakor so to od njih pričakovali oziroma zahtevali partizani in tudi sami to naredili. Zato pa je bilo tudi toliko nedolžnih žrtev, ker so s svojim napačnim in blaznim početjem in izzivanjem le povzročili, da je začel sovražnik še huje divjati, pobijati in požigati, a povzročitelji tega gorja pa so se lepo umaknili v gozdove. Narod, ki pa je bil pri vsem tem nedolžen, pa je ostal na milost in nemilost zdvižanega sovražnika, kateremu naj se uda ter mu postane pokoren, ali pa pusti, da vse pokolje in odpelje v sužnost v tujino.

Vsega tega bi ne bilo treba in bi tudi ne smelo biti. Toda onim, ki so to povzročili, še ni bilo to zadosti. Potem, ko so odnesli pete na varno, so pa pričeli s terorjem proti vsem, ki jih v njihovem delu niso pomenali, bolj rečeno, proti vsem, ki niso bili vneti za njihove komunistične ideje.

To je povzročilo organiziranje "Domobrancev," kateri pa so imeli kaj težko nalogo, kajti braniti so se imeli proti dvojnemu sovražniku, proti domačim partizanom na eni in proti okupatorju na drugi strani. Biti po morali jako previdni in oprezní, da ni prišlo do hujšega uničevanja.

Kdo pri tem ne vidi, da je bil položaj Slovencev organiziranih v "domobranci" tak, da bi noben izmed nas v istem položaju ne ravnal drugače. In če se zato domobranci in vse druge, ki z njimi simpatizirajo, sedaj smatra za kolaboratorje in izdajalce, potem se sme smatrati za isto tudi vsakega izmed nas. Kdo izmed nas bi gnil in tvegal življenje, če bi mu na roparski fiškal na prsi nabito puško ali samokres in če bi se le gnil, bi bil ustreljen?

Ni dolgo tega, ko ste lahko čitali, kako so trije roparji z revolverji v rokah ustrašovali uradnike na premizni ulični komaj se je eden izmed uradnikov malo gnil, je že dobil kroglo v hrbet. Kolikokrat se čita v dnevnem časopisu o različnih roparskih napadih, pa do danes ni še nikomur prišlo na misel, da bi onega, ki je bil deležen roparskega obiska in se ni branil ali roparju uprl, smatralo za kolaboratorja z roparjem in izdajalca. Samo naš slovenski ljudje morajo biti smatrani in proglašeni za kolaboratorje in izdajalce, katerih položaj je bil še vse slabši in težji kot kogarkoli, ki ga navadni roparji napadejo. Kajti pri navadnem ropu gre navadno le za življenje ene osebe in je pri tem v nevarnosti tudi ropar sam, da pa de v roke pravice in le v najhujšem slučaju jo lahko popiha. Toda, kdo je voljan, da bi zato, da si ohrani premoženje, tvegal svoje življenje, brez katerega so vsi zakladi sveta zanj brez pomena?

Zdaj pa malo premislimo, če se more položaj "domobranci" z vsem primerjati položaju človeka, ki ga napade ropar? Kaj bi bilo, če bi se bili "domobranci" Nemcem uprli in se jim v bran postavili? Ali bi bili Nemci pobili samo "domobranci"? Ali bi bili potem pustili v miru ves ostali narod in bežali iz dežele, kot to navadno stori ropar pri svojih napadih? Pa če tudi bi bilo tako, bi domobranci nikakor ne zaslužili imena "izdajalci," ker se niso hoteli dati pobiti, ker bi nič drugače ne ravnali, kot bi vsak izmed nas ravnal, če bi ga napadel ropar in bi mu grozil z gotovo smrtjo,

NE MORETE DOBITI MILA ZA PRANJE!

To radi tega, ker manjka maščobe. Vaša rabljena maščoba je potrebna za izdelavo mila ... kot za nyons in mnogo drugih stvari.

ODDAJTE RABLJENO MAST!

če bi se mu postavil po robu.

Toda "domobranci" še zdaleka niso imeli takega položaja, kakšnega imajo posamezni slučaji. Zato pa še v toliko manjši meri zaslužijo očitek, da so izdajalci, ker so roparske in zločinske Nemce pustili kolikor toliko pri miru in to zato, da ti niso ne le nje same pomorili, ampak še veliko drugih in deželo opustošili še bolj kot je že bila opustošena.

Če se nikogar drugega ne smatra za izdajalca, ki si sam ohrani življenje, če bi s smrtjo lahko kaj rešil, zakaj bi "domobranci" imeli za izdajalce, ki so si ohranili življenje pred roparskimi Nemci, ko bi s smrtjo ne mogli ničesar rešiti in ohraniti?

Da bi sedaj "domobranci" ne bili zmerjeni z izdajalci, bi se bili morali dati Nemcem pobiti, biti bi morali zdaj mrličji; celo Slovenijo bi bili morali izpremeniti v eno samo grobišče in razdejati, da bi ob času zmage ne bilo nikogar, ki bi se bil nad roparskim okupatorjem mogel maščevati.

Zato pa vi vsi, ki naše begunce obsojate, bi prav lahko spoznali, da so bili nedolžni, samo če bi to nekoliko kot pošteni kaj premislili in se ne dali propagandi tako slepiti, da bi šli v gonji proti njim kar tja v en dan, čez drn in strn, kot zdijja splašen konj.

Največja je sramota za vsakogar, ki begunce zmerja z izdajalci, ker ni nič bolj grdega, bolj krivičnega, bolj zlobnega, pa tudi nič bolj izdajalskega kot je to!

T. Hrabroslov.

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena beguncev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navajamo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

Iz LJUBLJANE so sledeči:

(Nadaljevanje)

Pavlovič Anton, 1885
Pajnič Franciška, 1917
Pregel Vladimir, 1927
Pleško Ivan, 1924
Premrov Henrik, 1916
Pernišek Franc, 1907
Pernišek Antonija, 1906
Pernišek Cirila, 1935
Pernišek Franc, 1940
Perušek Anton, 1911
Peterlin Marija, 1897
Peterlin Marija, 1941
Petrič Marija, 1898
Petrič Ivan, 1896
Petrič Stefanija, 1927
Petek Julijana, 1907
Petek Jozefa, 1934
Petek Franc, 1936
Petek Helena, 1939
Petrič Silvester, 1903
Pleško Anton, 1920
Pestotnik Bogdan, 1923
Pregel France, 1913
Pečnik Stanislav, 1912
Pikec Marija, 1922
Pirc Lojze, 1915
Pirc Marija, 1918
Pirc Marjan, 1914
Pirih Vera, 1915
Pirih Slavka, 1922
Pirih Tomaž, 1941
Pliberšek Antonija, 1918
Primožič Janez, 1906
Primožič Stanislav, 1915
Pintar Vladimir, 1889
Plazar Alojzij, 1908
Pogljajen Marta, 1901
Pogorelec Tončka, 1914
Pijamšek Marija, 1917
Potočnik Gabrijel, 1921

Potočnik Neža, 1924
Potočnik Blaž, 1925
Pograjc Jožica, 1919
Pucko Franc, 1907
Pucko Janez, 1913
Pušelj Terezija, 1908
Pušelj Ferdo, 1933
Puš Jože, 1927
Puš dr. Ludvik, 1896
Puš Marija, 1902
Pušnik Marija, 1905
(Dalje prihodnjic)

"Kaj misliš, koga sem ..."

dal pred seboj, ko sem ...

ni, da jo vlijem po širokem ...

tu pred krvoločnim levom ...

da rešiti težko nalogo ...

ki je od časa do časa izročil ...

tuacijo meni v roke, da je ...

tem pregledal teren pred ...

po katerem me bo vodil ...

čez tri gore, čez tri vode ...

"Trantarjevo Marjetko ...

meni naglo prišla na misel ...

meniševskih deklet, ki je ...

ne bila nekoliko pritankov ...

gornjem nadstropju, kjer ...

Stavnik vložil ljudem ...

gani. Trantarjeva Marjeta ...

bila namreč tista, ki je ...

vročega popoldne spregov ...

na senožeti modre besede ...

še danes na Menišiji kar ...

ga najboljšega na tem bo ...

svetu. Rekla je namreč: ...

daj vsak drug dan nedeljo ...

vsej senožeti senco!" ...

vas, kaj boljšega je mogla ...

modra Previdnost Menišice ...

Pa menda nismo bili še ...

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

namica, k vam bi ra-
"am!"
del je oblak in zagrnil
je nastala tema. Za-
groze. Toda nemu-
je zasvetilo zopet. In
je zarilo, kakor bi si-
solnce. Njene oči
prte, a videla je ven-
metlo, vse žarno okrog
kakor prej pred oltar-
boli se je blestelo in
Plameni so šviga-
lebu in tam gori, tam
je videla zopet ne-
sko, obdano od ange-
likov, videla ob vz-
nega svetlega presto-
lado, lepo ženo—svo-
"namica..."
"bodi, Anica!"
namica, bom. . . .
k vam, namica?"
na je močna sap-
ne veje stoletnih lip
in zajecalo . . .
robeh so zašklepe-
lekle, ki je
atankuše
em tiste
mo . . .
Marjane
ki je ne-
sprego
pesne
tem bo-
tem bo-
umreč-
medeje
"Vam
i moja
Meni
ra dela
esar in
morda
da je
njega
nekoč
potem
če bi
kega ro-
"Tito
začeli
rjetu
i ti me-
o zares
pa tudi
pa tudi
Ne Ma-
kazal le-
mnega
je zija-
al žrel
meneč-
t vanj,
ustal, ka-
tepo, ka-

dal je hujša je postajala sapa
in do kosti jo je tretresal mraz.
Vsaka mniuta se ji je zdela
večnost, ko je tako stala in ča-
kala. Naposled je vendar iz-
ginila luč iz sobe in v veži so se
začule stopinje.
"Naj bo, kar hoče, naj bo,
kar hoče," je šepetala deklica
sama pri sebi, pričakuje, da jo
mačeha napade. "Naj bo, kar
hoče!" Dajala je s temi bese-
dami sama sebi pogum, a ven-
dar se ni tresla samo od mraza,
temveč tudi iz strahu.
Ključ zaškriplje, vrata se od-
pro in v mlakarici se prikaže na
pragu.
"Kaj, ti si, potopenka, ali se
pride zdaj domov? Kjer si bila
dozdej, bodi pa še poslej! Le
poberi se! Da sem se morala za-
radi te malopridnice vzbuditi
in vstati iz gorke postelje! Le
glej, da se mi ne približaš še
enkrat do vrat! Vstran od tu!"
Izreši sune deklico s tako
močjo od sebe, da se opoteče in
zvrne po ledenih tleh, potem pa
zapahne duri in gre zopet v po-
steljo. Vse to je storila v jezi
in brez pravega preudarka. To-
da ko je ležala je začela razmi-
šljati, kaj bi nastalo lahko iz
tega, ako pusti deklico zunaj v
takem mrazu. In začele so se
ji tudi buditi hudobne želje v
sru in satanska misel se ji je
porodila v glavi: Kaj, če bi
deklica zmznila zunaj? Koli-
kokrat bi se je bila že rada iz-
nebila! Ni je pretepevala samo
zaradi tega, da bi si ohladila
hipno jezo, ni ji prikrajševala
pri jedi samo iz mizoidoče ne-
volje, ne, vse to je imelo glob-
lji vzrok! To dekletce ji je bilo
bolj na poti nego njen mož! —
Njen mož se ji je umikal, njen
mož ji ni bil nevaren, saj je ce-
lo pobegnil pred njo, toda do-
kter je živela njena pastorka,
je bil neizvršljiv marsikateri
njenih načrtov. Ako bi ne bilo
tega dekletca, kako brezskrbno
bi se živelo, kako bi bila lahko
zapravljala! Saj bi bilo potem
vse njeno, še celo to, kar je i-
mela deklica po svoji rajni ma-
teri. Kaj bi se menil njen mož,
Da, vse bi bilo njeno in njene
hčere. In tisti sosedov Nejc bi
se naposled vendarle zagledal v
njeno Tonico in tudi sosedovo
bi bilo potem njeno.
Mlakarica je računala v svo-
jem groznem pohlepu na vse
strani. Njene potrebe so bile
velike, a Mlakarjevo premože-
nje se je ničilo. In ker svojih
želj brzdati ni znala, je mislila
na to, kako bi si zagotovila tudi
za prihodnje čase razkošno živ-
ljenje. "Da, če bi pastorka ne
bilo, če bi se moj mož ne vrnil
več, in če bi naposled svojo hčer
dobro omožila, potem bi se ji ne
bilo ničesar bati, je dejala sa-
ma pri sebi. Za sedaj pa si je
najbolj želela, da bi imela pri
svojem počenjanju proste roke.
Anico je sovražila od tistih dob
še bolj, ko je bila zvedela za
pismo, ki ga je bil pisal njen
mož korenu. Kajti včasih se
je vendar nekoliko bala, da bi
ta ne posegel vmes. In zato ji
je bilo tem prijetneje ob misli,
da se dekletca morda iznebi. . .
Seveda, če bi se kaj izvedelo,
bi imelo to lahko neljube po-
sledice zanj. Ali kdo ji more
kaj dokazati? Je li mar dolžna
slišati, če jo kdo kliče? Da pa
je bila zunaj pred vrati in da
je govorila s svojo patorko, ni
vedel nihče. Samo dekletce bi
lako pričalo zoper njo, toda
dekličina usta bodo jutri zapr-
ta in bodo molčala.
Njeno zlobno srce se je na-
polnilo s slastjo, ko si je pred-
stavljala deklico mrtvo. Vse bi
šlo potem po njeni volji, vse,
če bi se to zgodilo. Sama bi bi-
la tu gospodar in delala bi, kar
bi hotela. Tasi njen, ha, ta
itak ni mogel dolgo živeti, in če
bi tudi živel, saj je bil priklee-
njen na svojo posteljo. Samo
tega dekleta še iznebiti se. —

1945	NOV.	1945
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

NOVEMBER

21. Baraga Glee Club priredi
"Thanksgiving" ples v šolski
dvorani sv. Vida.
21. Vežbalni krožki SŽZ
"Thanksgiving" ples v avdi-
toriu SND na St. Clair Ave.
24. — Slovenski lovski klub v
Barbertonu — fina zajčja ve-
čerja in druge dobrote v dvo-
rani Domovina.
DECEMBER
31. — Silvestrov večer v Slo-

venskem domu na Holmes Ave.

1946

JANUAR

6. — St. Joseph Cadets št.
169 KSKJ ples v SDD na Wa-
terloo Rd.
20. — praznovanje 10 letnice
obstoja pevskega zbora Slovan
v SDD na Reher Ave.
26. St. Vitus Boosters št. 25
KSKJ plesna veselica v avdi-
toriu SN Dna St. Clair Ave.

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE . . .

(Nadaljevanje z 2 strani)

kakor si jo je zamišljal Krek,
naj pride na dan in nam svojo
misel razloži! Po mislih tega
kolonarja namreč TAKA poli-
tika ni nič drugega kot odgovor
na poziv:
"Duhovniki ven iz zakristije!"

Da ne pozabim! Oni dan sem
nekaj pisal o Kreku in Škrabcu.
Nič drugega nisem nameraval
kot pokazati na zgledu iz živ-
ljenja velikih mož, kako se vča-
sih celo bistre glave zapletejo
v nesporazum.

Nekdo me je prijateljsko o-
pozoril, da so nekateri bralci
je Krek, da bi mu bila potrebna
moja obramba! In če bi mu
hotel vzeti samo drobce dobre-
ga imena, sem prepričan, da bi
tega ne mogel. Zato sem samo
navedel oni slučaj, kako je pri-
šlo med Krekom in Škrabcem
do trenutnega nesporazuma in
kako je vplivalo na nas, takrat
mlade študente. In mimogre-
de sem omenil tudi splošno jav-
nost.

Res nisem Kreka "brani!"
pred Škrabcem, pa se mi ni
zdelo niti potrebno. PREVELIK
je Krek, da bi mu bila potrebna
moja obramba! In če bi mu
hotel vzeti samo drobce dobre-
ga imena, sem prepričan, da bi
tega ne mogel. Zato sem samo
navedel oni slučaj, kako je pri-
šlo med Krekom in Škrabcem
do trenutnega nesporazuma in
kako je vplivalo na nas, takrat
mlade študente. In mimogre-
de sem omenil tudi splošno jav-
nost.

Ali je treba res o tem še go-
voriti? Opravičiti Kreka, pa
morda tudi Škrabca? Saj so
res še vedno ljudje na svetu, ki
se brž "pohujšajo," če na pri-
mer dva duhovnika žaideta v
kako medsebojno javno debato.
Well! Najprej verjemite to:
Krek in Škrabec sta ostala od
tiste debate naprej ravno tako
dobra prijatelja kot prej. Saj
sta bila tudi po rojstnih krajih
bližnja sosed. In radi tiste
debatte ni nobeden od njiju po-
stal večji ali manjši — "klerik-
kalec."

Ako je pa vendar treba kak-
šne razlage, kako je Krek v re-
snici mislil, ko je rekel, da v poli-
tiki treba vrniti klofuto na o-

be lici, in ko je pozneje dostav-
il, da se Škrabec na politiko
ne razume, naj nam razloži zo-
pet Krek sam.

Kako?
Ko je bil Krek še samo šent-
klavški kaplan in stolni vikar
v Ljubljani, je spisal lepo "so-
cialno" povest z naslovom: IZ
NOVE DOBE.

V tisti povesti nastopa juna-
kinja Pavla, ki je veliko veliko
trpela radi obrekovanja svojih
nasprotnikov. Pa je vse molče
prenašala.

Neki njen prijatelj Gabrijel
ji je nekoč dejal, da ne sme na
vse molčati, ampak naj se tudi
javno brani. Pavla mu v po-
vesti odgovarja:

"Gospod Gabrijel! Če bi ime-
la jaz v družbi kak tak poklic,
da bi ga ne mogla izvajati brez
dobrega imena, da bi torej ško-
dovala stvari, ki bi jo zastopa-
la, ako bi si ne varovala svoje
časti, potem bi pač poskusila
vse, da si jo ohranim. Sedaj
mi pa ni treba. Sodim namreč,
da se prav pri tej priliki lahko
učim tiste kreposti, katera je
vsem ljudem zlasti v naših ča-

FOUR-POINT WINNER

Champion Warlord of Mazelain
Blue-Ribbon Boxer has good points,
but right now his handler, Walter
C. Foster, is more interested in
the four red points his broth-
er's dog has. Every drop of used fat is saved as each
pound turned in to the butcher now
brings four ration points.

Ameriški mornarji v New Yorku so v času stavke pristaniških delavcev prostovolj-
no šli na delo in pridno pomagali pri razkladanju tovora s parnika Queen Mary, da se in-
čimprej vrne v Anglijo, kjer 15,000 naših veteranov komaj čaka na povratek v domovino.

sih skoro najbolj potrjena, —
namreč: potrpežljivosti."

Vidite! Politika, kakor jo je
Krek razumel in kakor jo je
sploh treba razumeti, je je po-
klic v družbi, v javnosti. In če je
politika nasprotnikov napram
taki pošteni politiki krivična,
takrat se je treba braniti, pa
magari pada nazaj po obeh li-
cih nasprotnikovih.

To je bila Krekova misel in
če bi jo bil malo manj "krep-
ko" izrazil kot jo je, bi skoraj
gotovo tudi Škrabec ne bil pri-
šel s svojim "napadom."

Slovenski katoličani so imeli
do zadnjega časa svojo lastno
politično stranko. Zakaj so jo
imeli? Čitajte še enkrat Kre-
kovo prvo zahvalo svojim volil-
cem! V njej je v kratkih be-
sedah vse povedano. Šlo je za
zmago "svetih krščanskih na-
čel v vsem JAVNEM ŽIVLJE-
NJU. Zoper katero človeško
načelo je to?

To je bila vseskozi ideja po-
litike katoliških Slovencev. Po-
ta in načini in taktike so bile
lahko kdaj pa kdaj nerodne, ce-
lo napačne. Dokler je ostala
IDEJA, se je dalo vse drugo
popraviti. Ljudje delajo na-
pake-povsod.

Slovensko katoliško ljudstvo
je šlo s svojo politično stranko
iz prepričanja, z veseljem, z
navdušenjem. Vedelo je, da
mu je potom lastne politične
stranke omogočeno, da se kr-
ščanstvo udeležuje tudi IZ-
VEN ZAKRISTIJE, izven cer-
kve. Vedelo je, da bi bilo pod
kakim komunizmom to nemo-
goče.

Kdo ste vi, posebno vi slo-
venski katoličani tu med nami,
ki se drznete trditi, da radi na-
stopa komunistov in radi tre-
nutne zmage s pomočjo močnih
tujcev nimajo več pravice mi-
sliti na "zmago krščanskih na-
čel v VSEM JAVNEM ŽIV-
LJENJU?" Kdo ste vi, ki pravi-
te, da je dandanes edina dol-
žnost katoličanov v starem kra-
ju, da se podvržejo komunistom
in celo delajo njihovo politiko?
Kdo ste vi, da naše begunce ob-
kladate z "izdajalci?"

Jaz ne vem, kdo ste in kaj
ste. To pa vem, da katoliško
ime nosite po krivici. Katoli-
čan, ki mu je vseeno, če kato-
liška načela zmagujejo v vsem
JAVNEM ŽIVLJENJU ali ne,
je preteto zagoveden katoličan.
— Zaplot.

Francúz Emil de Girardin je
bil prvi, ki je podlistke in ro-
mane pisal v nadaljevanjih.
Sloveča vrstica "Nadaljevanje
sledi" je od njega.

MALI OGLASI

Stanovanje v najem

Odda se 5 čednih opremljenih
sob za 2 moška, ki želita zase
gospodinjstvo. Najemnina je
\$5.00 na teden za vsakega. Na-
haja se na 5410 Stanard Ave.
Vprašajte na 1379 E. 65. St. ali
pokličite EN 5606. (266)

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

Ženske za čiščenje

POSEBNO DOBRI POGOJI ŽENSKAM
ZA ČIŠČENJE

Prijetno delo v finem uradnem posloplju
v mestu

Izvrstni delovni pogoji

Ure: 6:30 zvečer do 2:30 zjutraj

Plača: 55c na uro in overtime

40 ur na teden

Počitnice s plačo

Vprašajte Mrs. Makselam
po 6:30 zvečer

THE EAST OHIO GAS CO.

E. 6. ST. & ROCKWELL

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje
Supervizor z ženo in 1 otro-
kom išče stanovanje 4, 5 ali 6
sob. Pokličite MU 3018. (264)

Furnezil

Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termostat kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd.
ENdicott 0487 (x)

Pekarija naprodaj

Naprodaj je pekarija, ki se
nahaja med 62. in 79. cesto na
St. Clair Ave. V 3 letih je na-
pravila prometa \$25,000. Se
mora prodati radi bolezni. Zgla-
site se na 6704 St. Clair Ave.
ali pokličite KE 4963. (266)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 4212

Na tisoče Slovencev

se je poslužilo Asthma Nefirin
zdravil za nadoho in dobili so
olajšavo. To zdravilo dobite
pri nas.

Mandel Drug
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Novo vodstvo!

Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, in druge električne pred-
mete. Mi kupimo in prodajamo
pralne stroje. Pridemo jih
iskat ter jih pripeljemo na dom.
St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.
(M-T-x)

Posestvo naprodaj

Kdor hoče svoj denar dobro
investirati, naj kupi ta tri po-
sestva: 6121, 6123 in 6125 St.
Clair Ave. Za informacije po-
kliče MA 6530. (x)

Delajte v
MODERNEM POSLOPLJU
THE TELEPHONE
COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znaženje
posloplij v mestu

Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
3 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje
Stalno delo. Dobra plača. Ko-
gar zanima, naj se zgasi na
360 E. 185. St. (x)

Ženske
Punch Press operatorice
Stalno delo
Plača od ure in od kosa
Guarantee Specialty Mfg. Co.
koncem E. 96. St.
2 bloka severno od St. Clair
(264)

Kuharica
Izkušena, se takoj sprejme.
Dobra plača. Zglasite se
Solomon's Delicatessen
& Restaurant
1045 E. 105. St.
ali pokličite
LI 9864. (263)

Kuhinjski šef
se takoj sprejme. Dobra plača.
Zgasi naj se v
Solomon's Delicatessen
& Restaurant
1045 E. 105. St.
ali pokličite LI 9864
(266)

Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

—Ali ste imeli iz njihovega priateljstva korist vi ali oni? — Adgovori po pravici, škof!

Tujec je govoril preveč smelo, brez vsega spoštovanja do bodočega kralja. Njegovo naličje je bilo spuščeno, in goli meč se mu je za več prstov globoko zarival v tla.

—Ali je bila vaša zaveza z Nemci trajna? — Spomni se pokojnega svojega strica.

—Govoriš, kakor da si Slovan! — In kako vendar poznaš našo preteklost?

—Za moj rod ti ni nič, škof, obljubil si mi, da ne boš poizvedoval po njem. Glej, da ostaneš pri svoji besedi. Če ne moreš, me povede moja pot, naprej.

—Tako hitro se razburiš. Tvoja služba mi je predragocena.

—Torej poslušaj dalje. Komu je bilo največ na tem, da bi se slovanski kraji vzdignili, se oprostili danske vlade in v enakem boju izkrcavali? In kdo bi se potem vrnil na izkrcavele, kdo bi imel od vsega potem dobiček? — Nemci — Nemci — Nemci, škof — tvoji zavezniki.

—In ko bi ne imeli odpora nikjer več v slovanskih deželah, proti komu bi se obrnili potem? — Meniš, da bi se zadovoljili z nejamami, katere tvori Severno morje? — Proti vam — proti ebi — škof . . . O, ne poznaš jih, ne poznaš.

—Moram ti pritrditi! — se je oglašil Valdemar.

Imel je že tudi pripravljeno konja, da bi se dvignil v sedlo.

—Nemško pomoč odkloniš, škof! Z njimi bi ne šli niti tle.

Tuji vitez je pokazal na vrste prodnikov z dvignjenimi vesli, sekirami, sidri in vzvodi.

—Ali si upaš sam? . . . Res, tudi meni bi bilo ljubše . . . Vsaj bi razum tebe.

—In to ljudstvo.

—Da . . . to ljudstvo — bi ne bilo nikomur dolžno hvale.

Tuji vitez je dal nato znamenje k pohodu.

Vrste so se spustile proti polunoci . . .

Rdeč žar gorečih mestec jim je svetil na pot po žalostni laalandski pokrajini.

Škof Valdemar je premišl.

ljeval besede neznangea zaveznika in mu v duhu pritrjeval besedo. Toda nezaupanje, ki se je potrdilo v njegovi duši, ga ni več zapustilo. Samo da se mu je zdelo, da je tujec govoril preveč odkritosrčno, kakor bi varati niti ne znal, kaj šele hotel.

—Dovoli mi vprašanje. Slišiš?

Škof je zadržal konja. Vitez je tudi potegnil svojega vranca za brzde, in zdelo se je, da je vprl skozi naličje na vprašalca oči kar najbistrejše je mogel.

—Zakaj sovražiš Valdemara? — Ali sta se poznala, ali se poznata.

—Ali sem jaz vprašal tebe? — Saj sem ti povedal vse prostovoljno.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Škof Valdemar je umolknil in ni vprašal po ničemur več.

—Ni ti bilo treba. Še kratak čas imej potrpljenje. In potem se prepričaj, zakaj sem ti ponudil svojo pomoč in da sem — imel . . . prav!

Tujec je govoril z globokim glasom in vsako izmed poslednjih besed izgovarjal s posebnim poudarkom.

Tuji vitez na njegovi strani je tudi molčal.

Čete upornikov so pospeševale korak, konji Valdemarove družine so morali teči, in nad glavami brodnikov so letele nočne ptice ter jim kričale z najstrašnejšimi glasovi: "srečno pot — srečno pot — in še srečnejšo izvršitev."

X.
Kralj Valdemar je stal s svojimi zvestimi v Ringstedu. Najboljši junaki, cvet danskega viteštva, so bili zbrani okoli svojega vladarja. Prišli so celo z Aalborga in Viborga.

Ta dan, ko sta prišla kraljevska poročenca v staroslavni Ringsted, so pridirjali na konjih poslanci sporočit, da je stric baje s prvimi naskokom zavzel Oringsburg, svojo nedavno ječo . . . Njegovi brodni-

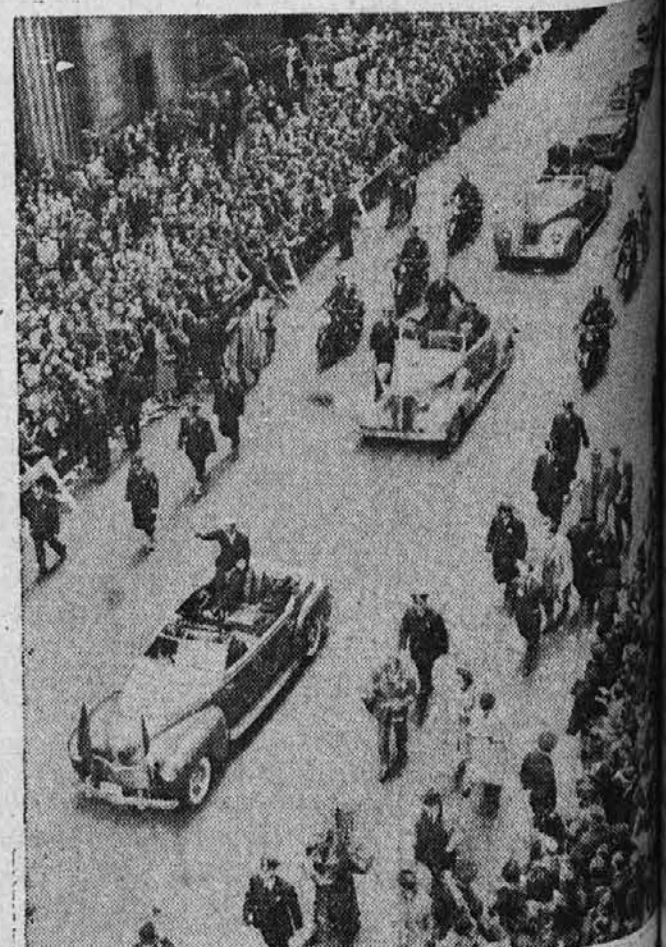
ki se baje razlivajo po ravnini, kakor da je morje prestopilo bregove in hoče otok popolnoma zaplaviti. Na čelu ribičev je tujec, baje še mlad mož, ves obleden v železo, s čudnim znamenjem na prsih . . . Nikdo ne ve, kje je njegova domovina, nikdo ga ne pozna niti po imenu. Med brodniki vzdržuje baje železen red, da jim je to že neprijetno. Začeli so požigati vasi, mučiti neoboroženo prebivalstvo, toda tuji poveljnik ravna s krivci najstrožje. Stric škof se z njim o vsem natanko posvetuje. Bivata v enem šoturu, jesta iz ene skleda, pijeta iz ene čaše, in vendar ne ve o njem nič več, kakor navaden

brodnik ali ribič . . . Niki se širijo o čudnih, najneverjetnejših govoricah, baje ni niti iz človeških da je poslan od starodanskih kraljev, da bi nekdanje čase, vrnil prebivalcem bivšo prostobez po morju, kamor jim zahotelo. Njegovi poslušajo slepo; če bi takoj vsi storili tako, Mladi kralj je dal kaz, naj se njegovi pravijo na pohod.

Po številu viteznimnogo, vendar so se brodники lahko merili prav vodil sam hudi

"Črni Peter" na obravnavi. — Radio slika iz Pariza nam predstavlja bivšega francoskega Vichy premierja Laval-a, kot je izgedal v času obravnave, ko je bil obtožen sodelovanja z Nemci. Obsojen je bil na smrt.

Ko je obiskal admiral Chester W. Nimitz New York, so ga pozdravljale velikanske množice narodov, nam kaže prizor z newyorške ulice, ko se admiral v avtu odzdravljajoč množici. Z njim v avtu je tudi La Guardia.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SOPROGA, SINA IN BRATA

Pfc. Ludwig F. Laurich

Ki je padel na bojnem polju neke v Franciji dne 12. novembra 1944

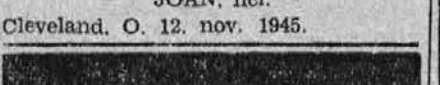
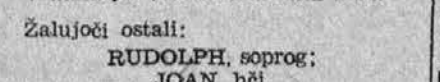
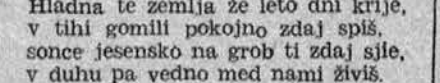
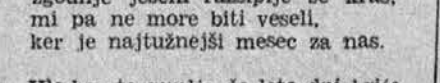
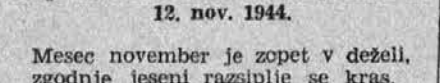
Kje je zdaj gomila, kjer Tvoje blago spi sree, ki nam brezmejno vdano bilo, ves čas do zadnjega je dne?

Zdaj bivaš vrlih višave jasne, kjer ni mraku, kjer ni noči, tam v daljini tui zemlji, truplo Tvoje zdaj trohni.

Zalujoči ostali:

FRANCES LAURICH, soproga; ANTON in MARY LAURICH, starši; ANTHONY in JOHN, brata; ANNA KOVAC, MARY in ANTONIA ST. JAMES, sestre; FRANK SLOSAR, tast.

Cleveland, O. 12. novembra 1945.

1919

1942

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA PRE-LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZAB-LJENEGA SINA IN BRATA

Pvt. Vincent J. Shenk

Ki je v najlepših letih dne 11. novembra 1942 v vojaški službi tako nanaglomla že izgubil svoje mlado žitljenje.

Dragi sin in ljubljani brati, tri leta v preranem grobu počivaš, Tvoja izguba pustila je srca otožna, ki so tako iskreno Te ljubila.

V naših srcih vlada žalost, ob obletnici Tvoji oko se solzi, in za vedno posušile se bodo solze, ko enkrat pri Bogu se srečno snidemo.

Tvoji dragi, ki Te še vedno zelo pogrešajo.

FRANCES SHENK, mati;

LT. COMMANDER FRANK SHENK, brat;

FRANCES in OLGA, sestri.

Cleveland, O. 12. nov. 1945.

1922

1944

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE PRERANE IN NESREČNE SMRTI NAŠEGA PRISRČNO LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA DRAGEGA SINA IN BRATA

Pfc. Anthony J. Fortuna

Ki je za svobodo in ljubezen domovine na bojnem polju na Francoskem izgubil svoje mlado žitljenje dne 11. novembra 1944.

Ko lani podajal si Ti roko dragim, kdo mislil, da zadnje to Tvoje je slovo; zdaj pa že eno leto v tuji zemlji počivaš, predragi naš sin in ljubljani brat.

Oh kruta vojna! Kaj si nam storila, kako neusmiljen in bridki je Tvoj meč, dom srečen si v žalot premenila, ko vzela za vedno si ljubljenco nam.

Pa ne samo danes, toda vsak dan v tih žalosti se Te spominjamo, ker zaklad pominov na Tebe dragi, večkrat prisli tiho solzo v oko.

Tebi v blag spomin predragi, pošiljamo šopek iz rožnih vencve spleten, in k Bogu naše prošnje se dviga, da pri njem bi krono prave slave užival.

Zalujoči ostali:

ANTHONY in ANNA FORTUNA, starši;

DOROTHY, sestra;

FRANK SODNIKAR ST., stari oče.

Cleveland, O. 12. nov. 1945.

Denar v stari kraj!

Po dolgem času so se zveze s našim starim zopet obnovile in se sedaj že lahko pošlje denar v slavi, Trst, Gorico in Italijo.

Božič ni več daleč, potreba in pomanjkanje danes v starem kraju večje kot kdaj poprej. Zato in koristno delo boste storili, ako pomagate sedaj, ko, ko so vaše pomoči najbolj potrebni.

Denarna naročila se sprejemajo v dolarjih, jo pa se v Jugoslaviji v dinarjih, v Trstu, Gorici in liji v lirah. Naročila se lahko pošljejo po navadni zračni pošti ali po kabelnu. Potom kabelna je še je pomoč zelo nujna in navadna pošta se precej je najbolj priporočljivo pošiljati. Vsaka pošiljatelj čena. Poslati se more denar le osebam, za katero da so živi in katerih naslovi so vam znani.

Ker ima Kollander mnogoletne izkušnje pri nju denarja kakor tudi v vseh drugih zadevah, čejo starega kraja, boste pač pravilno storili, vedno obrnete na:

AUGUST KOLLANDER
v Slov. Narodnem Domu, 6419 St. Cleveland Avenue, Cleveland 3, Ohio

Kollander tudi sprejema naročila za pakete domovino, vam preskrbi zabojke za take pošiljave maga pri oddaji zavrtkov na tukajšnji pošti.

Kakor hitro se bo odprlo potovanje v staro domovino, bo Kollander med prvimi, ki bo prodajal par listke, tudi bo potoval v staro domovino, kadar mere dopustile ter tamkaj obiskal mnogo vaših kov, kot je to delal pred vojno.

Postrežba pri Kollanderju je vedno točna in ljiva.

Obrnite se torej nanj v vseh zadevah tika starega kraja.